

Mateřská škola „Kaštánek“ Třebíč, Gorazdovo nám., příspěvková organizace
Gorazdovo nám. 462
674 01 Třebíč

www.mskastanek.eu

Školní vzdělávací program 2022–2026

Hrajeme si spolu na

Rytíře

Přírodovědce

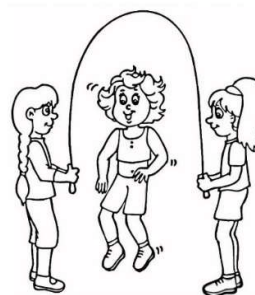
Radováňka

Cestovatele

Sportovce

Úprava ŠVP 09 – 11/ 2024

Školní vzdělávací program nabyl platnosti dne 1. 9. 2022

Byl projednán, aktualizován a schválen na pedagogické radě dne 31. 8. 2022

Prodloužení ŠVP

Hrajeme si spolu na..., bylo projednáno na pedagogické radě 25. 8. 2025

Účinnost ŠVP do 31. 8. 2026

Obsah ŠVP je vymezen zejména vyhláškou MŠMT č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, dalšími právními předpisy a je závazný pro všechny zaměstnance MŠ a rodiče.

ŠVP je zpracován podle RVP PV, který vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku a zároveň respektuje konkrétní podmínky školy.

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje o škole

2. Obecná charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

3. 1 Věcné podmínky
3. 2. Podmínky psychosociální
3. 3. Podmínky zdravé životosprávy
3. 4. Podmínky organizační
3. 5. Podmínky pro řízení MŠ
3. 6 Personální a pedagogické zajištění
3. 7 Spoluúčast rodičů
3. 8 Vzdělávání a podmínky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
3. 9. Pojetí vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními
3. 10. Systém péče o děti s PO
3. 11. Podmínky pro vzdělávání dětí s PO
3. 12. Vzdělávání dětí s nedostatečnou jazykovou přípravou

4. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

5. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

6. Organizace vzdělávání

6. 1 Počet tříd a jejich charakteristika
6. 2 Pravidla zařazování dětí do tříd
6. 3 Přijímací řízení do MŠ
6. 4 Pravidla organizace individuálního vzdělávání

7. Charakteristika vzdělávacího programu

7. 1 Profilace školy
7. 2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu, filosofie MŠ
7. 3 Metody a formy vzdělávání
7. 4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných
7. 5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

8. Vzdělávací obsah

8. 1 Vnitřní struktura, časový plán, vzdělávací oblasti
8. 2 Hlavní cíle předškolního vzdělávání
8. 3 Integrované bloky – vzdělávací program pro děti od tří do šesti let
8. 4 Vzdělávací program pro děti od dvou do tří let
8. 5. Logopedická prevence
8. 6. Vzdělávání cizinců
8. 7 Vzdělávací a kulturní akce
8. 8 Spolupráce s ostatními institucemi

9. Evaluační systém

9. 1 Oblasti evaluace
9. 2 Prostředky evaluace
9. 3 Odpovědnost zaměstnanců
9. 4 Časový plán

10. Seznam příloh

Školní řád MŠ

Provozní řád

Organizační řád

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Minimální preventivní program

Směrnice k primární prevenci sociálně patologických jevů

Podmínky pro řízení

Podmínky personální

Plán spolupráce

1. Identifikační údaje o škole

č. j. 39/2022

platnost od 1. 9. 2022

1. Identifikační údaje o škole

Název příspěvkové organizace: Mateřská škola „Kaštánek“ Třebíč, Gorazdovo nám., příspěvk. organizace

Sídlo: Gorazdovo nám. 462
674 01 Třebíč

webová adresa: www.mskastanek.eu

e-mail: mskastanek@gmail.com

datová schránka ID: [t8dksnv](#)

zařazení do sítě škol: 17. 3. 1996

Vymezení doby, na kterou je MŠ zřízena jako příspěvková organizace:

s účinností od 1. 1. 2003 na dobu neurčitou

Telefon: MŠ 568 844 009
ŠJ 604 265 515
1. Třída 605 49 35 01
2. Třída 605 49 35 00

Zřizovatel: Město Třebíč
Karlovo nám. 104/55
674 01 Třebíč

Kontakt na zřizovatele:

starosta města - Mgr. Pavel Pacal

e-mail: oficiální: pavel.pacal@trebic.cz

tel: 568 896 134, mobilní: 724 383 681

vedoucí odboru školství – Bc. Jarmila Zimková

e-mail: jarmila.zimkova@trebic.cz

tel: 568 896 165

Typ MŠ: celodenní

Počet tříd: 2 – věkově smíšené

běžná třída s všeobecným zaměřením

třída s křesťanským zaměřením, zřízena na základě usnesení 50. schůze Městské rady města Třebíče ze dne 14. 8. 1997

Stanovená hygienická kapacita: 45 dětí

Provozní doba: 6.30 – 16.00 hodin

Využití zařízení pro jiné aktivity: bez využití

Součástí MŠ je školní jídelna

Ředitelka MŠ: Mgr. Simona Kohoutová

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Jmenný seznam pedagogických pracovníků ve školním roce 2025/2026

1. třída

Mgr. Kohoutová Simona	ředitelka MŠ
Klumparová Markéta	učitelka MŠ

2. třída

Uhlířová Jaroslava, DiS.	učitelka MŠ
Čapounová Hana, DiS	učitelka MŠ
Mgr. Simona Kohoutová	ředitelka

Asistent pedagoga

Vlachová Sabina - úvazek 0, 5

Jmenný seznam provozních zaměstnanců ve školním roce 2025/2026

Loupalová Lucie	školnice
Vávrová Kamila	vedoucí školní jídelny
Čaňková Miloslava	kuchařka

2. Obecná charakteristika školy

Velikost mateřské školy

Ve dvou věkově smíšených třídách je max. 45 dětí, s kterými pracují 3 učitelky a ředitelka. Dále v MŠ pracuje jedna školnice, vedoucí školní jídelny, kuchařka a pomocná kuchařka.

Hygienická kapacita 1. třídy – 22 dětí

Hygienická kapacita 2. třídy – 23 dětí

Od roku 1995 má naše MŠ rozšířený název – Mateřská škola „Kaštánek“.

Právní subjektivitu získala škola od 1. 1. 2003.

V září 1991 byla otevřena na přání rodičů a usnesení schůze městské rady města Třebíče jedna třída s křesťansky zaměřenou výchovou, následující rok dvě třídy a od roku 1997 opět jedna třída.

Historie mateřské školy na Gorazdově náměstí č. 462/9 v Třebíči se píše od roku 1972.

Čtyřpodlažní dům s jedním podlažím podzemním, postavený na začátku dvacátého století, zakoupilo město Třebíč za účelem zřízení mateřské školy od soukromého majitele v roce 1970. Dům obývalo do té doby šest nájemníků. Po dvouleté rekonstrukci byla budova otevřena v roce 1972 jako dvoutřídní mateřská škola.

Lokalita školy a charakter budovy.

Přestože se budova nachází prakticky v centru města, vzrostlé stromy, keře a ostatní zeleň přilehlého parku ji chrání před zvukovou kulisou města.

Dům je postaven ve svahu.

Popis jednotlivých podlaží:

Suterén – kuchyň, sklady kuchyně, šatna, sociální zařízení, kotelná

Přízemí – vstup do MŠ, 2 šatny dětí, sklad, sborovna, ředitelna, sociální zařízení

1. patro – třída, herna, sociální zařízení

2. patro – třída, herna, sociální zařízení

Půda – strojovna kuchyňského výtahu, který prochází všemi podlažími

Interiér budovy působí příjemným dojmem domácího prostředí, je vybaven novým nábytkem a dalším vybavením. Kancelář v přízemí sloužila v minulých letech jako kabinet předškolní výchovy.

K pobytu venku využíváme městský park a dětské hřiště pro veřejnost, které bylo realizováno za sponzorské finanční pomoci rodičů naší MŠ a slavnostně otevřeno v roce 2000, v roce 2010 Město Třebíč vybavilo hřiště novými dřevěnými prvky na hraní. Ve spolupráci se zřizovatelem budova prochází pravidelnou údržbou.

V blízkosti budovy MŠ se nachází autobusové a vlakové nádraží, městská autobusová doprava.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova

MŠ je čtyřpodlažní budova s jedním podlažím podzemním, zrekonstruovaná, v dobrém technickém stavu. Má přiměřeně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Zdravotně hygienické zařízení – umývárny a toalety (kromě počtu toalet v 1. třídě) a vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí a jejich věku, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

S přihlédnutím ke stavebnímu řešení a dispozičnímu uspořádání budovy MŠ povolila KHS kraje Vysočina územní pracoviště Třebíč trvalou výjimku v těchto oblastech:

- chybí bezbariérový přístup do budovy MŠ a úklidová komora na každém podlaží
- šatny dětí bezprostředně nenavazují na WC dětí

Tyto nedostatky jsou režimově upraveny tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví dětí i dospělých.

Od 1. 1. 2013 je udělena trvalá výjimka na počet klozetových mís pro děti v umýárně 1. třídy. Stávající počet mís je 3 ks, vyhláška ukládá na 22 dětí – 5 klozetových mís. Situace je řešena vhodnou organizací při hygieně dětí.

Přestavba koupelny v 1. třídě proběhla v létě 2023. V současné době má koupelna 3 záchodové mísy a jeden pisoár, sprchový kout, wc pro zaměstnance a pět umyvadel. Děti si ruce utírají do papírových ručníků.

Přestavba koupelny v 2. třídě proběhla v létě 2024 a obsahuje stejný počet zařizovacích hygienických předmětů.

Okolí MŠ, hřiště

MŠ Kašánek vlastní od roku 2023 svoji malou školní zahradu. Pro pobyt venku využíváme také městský park a veřejné hřiště pro děti v sousedství MŠ. Hřiště je majetkem města Třebíče, které zde provádí nezbytnou údržbu a revizi vybavení hřiště. **Na budovu MŠ navazuje malý dvorek, kde je domek na hračky dětí.**

Pomůcky, školní potřeby a vybavení

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídají počtu dětí a jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno podle finančních možností zřizovatele.

Hračky a doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna ve volných regálech tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Prostor je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Dětský nábytek – stolky a některé židličky jsou nové a odpovídají požadavkům. Ostatní dětský nábytek je nový, vkusný, převažuje otevřený systém.

Didaktická technika

MŠ je nadstandardně vybavena hudebními nástroji, v každé třídě je klavír, kytara, metalofon, kufr s rytmickými nástroji, v 1. třídě klávesy a housle.

Dále se v každé třídě nachází CD přehrávač, televize, fotoaparát, notebook a pro děti 4 tablety. V obou třídách se nachází barevná tiskárna. V 1. třídě také 3D displej.

Knihy a časopisy

Žakovská knihovna obsahuje 469 titulů, učitelská knihovna 353 titulů, knihy jsou průběžně doplňovány o nové publikace, např. kvalitní odbornou literaturu nakl. Portál.

Seznam periodik pro dospělé: Horácké noviny, Informatorium a pro děti Sluníčko.

Technické zázemí

K dispozici máme PC sestavu pro ředitelku a PC sestavu pro vedoucí kuchyně, notebook pro učitelky každé třídy a barevnou kopírku. Technické vybavení odpovídá současné potřebě.

Vybavení školní kuchyně: lednice, mraznička, škrabka, myčka, robot, pečící a vařící zařízení.

K dalšímu vybavení MŠ patří pračka, sušička, mandl.

3.2 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.

Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou podporu a pomoc.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je výchovně vzdělávací působení na děti předškolního věku zaměřené na zdravý způsob života. V rámci předškolního vzdělávacího programu jsou děti nenásilnou formou a přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice seznámeny s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu,

kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video), vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlena pozitiva zdravého životního stylu.

V rámci prevence před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí provádí pedagogičtí pracovníci mateřské školy monitoring a screening vztahů mezi dětmi ve třídních kolektivech s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích, a to ve spolupráci se zákonnými zástupci, případně za pomoci školských poradenských zařízení.

Důležitým prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí.

3.3 Podmínky zdravé životosprávy

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodrženy vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny.

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (min. 2 hod. v dopoledních hodinách, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky – mráz pod mínus 10 stupňů C, náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.)

Děti mají dostatek pohybu nejen při pobytu venku, ale v rámci možností i v MŠ.

Spací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátkém odpočinku nabízeny klidné činnosti ve třídě. Do spaní v MŠ děti nenutíme.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování.

Učitelky zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost relaxovat v klidných koutcích třídy.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.

Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.4 Podmínky organizační

Provoz MŠ

Provozní doba obou tříd je celodenní od 6.30 – 16.00 hodin.

Přerušení provozu je v době mezi vánočními svátky a během hlavních prázdnin.

V době hlavních prázdnin je MŠ Kaštánek uzavřena na 6 týdnů,

náhradní provoz je zajištěn v:

MŠ Demlova 999/5, Třebíč – 3 týdny

MŠ Čtyřlístek, Kubišova 1291/7–3 týdny

Průběh dne v MŠ

6:30 – 8:30	Příchod dětí do mateřské školy, spontánní zájmové aktivity, vzdělávací aktivity
8:30 – 9:00 – II. TŘÍDA	Osobní hygiena, dopolední Přesnídávka
8.45 – 9:15 – I. TŘÍDA	
9:00 - 9:30	Vzdělávací aktivity, logopedická prevence, komunitní kruh, relaxace apod.
11.30 -12.00 – II. TŘÍDA	Oběd a osobní hygiena dětí
11. 45 -12. 15 – I. TŘÍDA	
12.15 - 12.30	Osobní hygiena, příprava na spánek a odpočinek
12.30 - 14.00	
14.00 - 14.30	
15.00 - 16.00	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku osobní hygiena, svačina Volné činnosti, vzdělávací činnosti zaměřené především na hry, pohybové aktivity dětí

Časové údaje jsou orientační, v průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachovány zůstávají vždy přiměřené intervaly mezi jídly, dostatečný pobyt venku.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno. Výjimečně dochází k omezení provozu na jednu třídu z důvodu malého počtu docházejících dětí.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim.

Průběh adaptačního režimu:

- při zápisu do MŠ si mohou děti vybrat značku, která se uvolnila po starších dětech
- při první návštěvě MŠ si společně s rodiči prohlédnou prostory MŠ a třídu
- ve třídě si mohou v prvních dnech adaptace hrát společně s rodiči
- společné vycházky do okolí MŠ
- učitelky pohovoří s rodiči o individuálních potřebách dítěte a rodiny s ohledem na respektování soukromí rodiny a s cílem dosažení atmosféry důvěry, porozumění a ochoty spolupracovat.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

- Ředitelka školy je povinna zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi při všech aktivitách organizovaných mateřskou školou.
- Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají po celou dobu práce s dětmi pedagogičtí pracovníci, a to od doby převzetí od jejich zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jejich předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě.
- Pokud učitelka ze závažných důvodů potřebuje odejít od dětí, zajistí dohled jiné pracovnice MŠ.
- Při chůzi po schodech dbá na zvýšenou pozornost a bezpečnost dětí, děti se musí držet zábradlí.
- Při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku.
- Používání WC v 1. třídě (nedostatečný počet WC na počet dětí) zajistí učitelka vhodnou organizací tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí.
- Pedagogický pracovník odpovídá při pobytu dětí mimo území školy za bezpečnost nejvýše:
 - a) 20 dětí z běžné třídy
 - b) 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se s příznými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně nebo děti mladší tří letVýjimečně může ředitelka MŠ zvýšit počty dětí uvedené v odstavci a), nejvýše však o 8 dětí v odstavci b), nejvýše však o 11 dětí
- Bezpečnost dětí při pobytu venku je v našich podmínkách zajištěna překrýváním služeb pedagogů.
- Ředitelka školy určuje při vyšším počtu dětí nebo při pobytu v prostředí náročném na bezpečnost dětí další zletilou osobu způsobilou k právním úkonům zajišťující bezpečnost dětí – ve výjimečných případech paní školnice.
- Pedagogický pracovník předá dítě pověřené osobě jen na základě písemného pověření zástupcem dítěte.
- Učitelky přebírají zodpovědnost za děti předané od rodičů ve třídách.

- Děti MŠ Kaštánek jsou pojištěny proti úrazu u pojišťovny Kooperativa. V případě úrazu rodiče obdrží od ředitelky školy vyplněný formulář k čerpání pojistné události. Toto pojištění je platné pro všechny akce, které škola pořádá.
- V oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na oblast šikany a vandalismu – blíže obsah průběžných vzdělávacích cílů.
- Budova mateřské školy je k zajištění bezpečnosti dětí uzamčena, hlavní vchodové dveře se otevírají pomocí elektrického vrátného, rodiče a ostatní návštěvy používají zvonek, při odchodu jsou vedeni ke kontrole zavření hlavních vchodových dveří.
- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoli úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotního zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce dítěte. Každý, i drobný úraz bude zaznamenán v knize úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře, vyplní třídní učitelka Protokol o úraze.

Poučení dětí na začátku školního roku

Okruhy, které by měly být s dětmi, (některé i s jejich rodiči) probrány:

1. před odchodem z MŠ na vycházku, do neznámého prostředí apod.
 - informovat o každém svém pohybu mimo vyhrazený prostor, cestu přítomnou paní učitelku
 - totéž udělat i v případě pohybu kamaráda
 - přechod přes přechod v útvaru naučit děti nejdříve ve třídě, zařadit různé situace z místa bydliště, sídla MŠ, obce
 - nepřebíhat před přijíždějícím dopravním prostředkem
 - nepodceňovat výskyt dopravních prostředků na polních nebo lesních cestách
 - neodcházet bez dovození za známými osobami
 - nebrat do rukou pohozené léky, injekční stříkačky apod.
2. bezpečné chování na cestě do MŠ
3. seznámení všech dětí s budovou MŠ, oběma třídami, chodbami již v prvních dnech pobytu v MŠ
4. seznámení se všemi osobami, které pracují v MŠ
5. seznámení s průběhem dne od prvních dnů pobytu v zařízení
6. okamžité oznámení paní učitelce poranění, pád – sebe nebo kamaráda
7. seznámení s konkrétními nebezpečími při pobytu v MŠ – bezpečný pohyb na schodišti, výtah na potraviny, rodiče – vyzvedávat děti u dveří do třídy, neposílat děti samotné po schodech

Poučení dětí MŠ o bezpečnosti ve škole a při školních akcích

Zahájení školního roku:

Bezpečné chování ve škole, ve třídě, na chodbách, sociálních zařízeních, chování při akcích mimo školu, vzájemná ohleduplnost, zákaz nošení nebezpečných předmětů, povinnost hlášení i drobného poranění nebo úrazu učitelce, seznámení s důležitými telefonními čísly, jak se chovat v případě požáru, evakuace.

Poučení o bezpečném chování:

- při TV činnostech
- při TV činnostech v tělocvičně ZŠ TGM Třebíč
- při hrách v MŠ

- při pracovním a výtvarném zaměstnání
- při vycházkách
- při hrách na dětském hřišti
- při krizových situacích
- jak se chránit před neznámými lidmi, komu to sdělit, jak se chovat
- při cestování v prostředcích hromadné dopravy
- při dopravních hrách
- škodlivé zvyky a návyky (kouření, alkohol, drogy)
- před zahájením plaveckého výcviku
- před odjezdem na školní výlet
- při koupání na neznámých místech v přírodě, skákání do vody
- před odchodem na prázdniny
- způsoby poskytování první pomoci, přivolání pomoci

O každém poučení dětí je proveden zápis v třídní knize.

Poučení je přiměřené věku dětí, srozumitelné a konkrétními otázkami je ověřeno, zda děti dané problematice porozuměly.

3.5 Řízení mateřské školy

V mateřské škole Kaštánek:

- povinnosti, kompetence, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek
- při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor
- podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu
- objektivně hodnotí práci podřízených, nezapomíná na jejich vhodnou motivaci, podporuje spolupráci
- pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci zákonného zástupce
- plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby
- ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu
- mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí
- ředitelka MŠ zajišťuje funkční informační systém uvnitř i navenek
- mezi zaměstnanci školy panuje ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, respektu a přátelství
- zaměstnanci zachovávají mlčenlivost v interních záležitostech
- MŠ prezentují jako celek, snaží se o zvýšení prestiže a popularity školy nejen svou profesionalitou, ale zejména lidskostí a vstřícným přístupem
- je podporován zájem pedagogů o další odborný růst, který je jim umožňován

- při plánování práce je vycházeno ze zpětné vazby, z výsledků hodnocení a kontrolní činnosti
- kontrolní činnost probíhá na úrovni reflexe, hodnocení a evaluace

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost.
- Pedagogický sbor je stabilní, učitelky mají zájem o svůj další odborný růst, soustavně se dále vzdělávají.
- Pedagogickou práci zajišťují v každé třídě 2 učitelky, které pracují na dopolední a odpolední směnu.
- Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Směny učitelek se překrývají po dobu pobytu venku, popř. při jiných činnostech, které to svým charakterem vyžadují, každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.
- Ředitelka sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Spolupráce se školní psycholožkou

MŠ spolupracuje se školní psycholožkou Mgr. Martinou Kolářovou. Nabídku služeb psycholožky může využít nejen MŠ, ale také rodiče dětí. Služba je zdarma, hradí ji Město Třebíč.

Kontakt: kolarovamartina91@gmail.com, tel: 736535234

Spolupráce s logopedkou

MŠ spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem při ZŠ a SŠ Březejc, pracoviště Třebíč, Dr. Holubce 763/1

Spolupráce spočívá v logopedické depistáži.

Kontakt: speciální pedagog – logoped, tel: 777 449 712, spctr@seznam.cz

3.7 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast zákonných zástupců na předškolním vzdělávání:

- ve vztazích mezi pedagogy a zákonnými zástupci v naší mateřské škole panuje
- oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- spolupráce funguje na základě partnerství
- učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim
- porozumět a vyhovět
- zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se
- různých programů
- jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje
- projeví-li zájem, mohou spolurozhodovat při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o dění v MŠ formou vývěsek,
- individuálními pohovory
- učitelky pravidelně informují zákonné zástupce o prospívání dítěte i jeho
- individuálních pokrocích v rozvoji i učení
- domlouvají se na společném postupu při edukaci
- chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech
- nezasahují do života a soukromí rodiny
- neposkytují nevyžádané rady
- MŠ nabízí zákonným zástupcům poradenský servis před vstupem dětí do povinného
- vzdělávání formou individuálních pohovorů a besed na daná témata
- zákonní zástupci mají možnost věnovat MŠ sponzorský dar

Formy spolupráce s rodiči

- Každodenní osobní setkávání – při předávání dětí, možnost individuální konzultace o průběhu pobytu dítěte v MŠ, jeho potřebách, zdravotním stavu, pokrocích ve vývoji aj.
- Schůzky s rodiči – seznámení se ŠVP a jeho součástmi, akce školy, projekty, rozpočet školy, setkávání s odborníky a partnery MŠ, spolupráce s MŠ v oblasti sponzorování
- Informační nástěnky – o dění v MŠ, odborné články k aktuální tematice, týdenní plány
- Nabídka odborných knih a časopisů – možnost zapůjčení odborné literatury v MŠ
- Konzultační dny a schůzky – dle individuální potřeby po vzájemné domluvě
- Společné tvoření dětí s rodiči – vánoční a velikonoční tvoření v jednotlivých třídách spojené s krátkým vystoupením dětí pro rodiče
- Karneval ke Dni dětí v parku
- Slavnostní rozloučení s předškoláky – na závěr školního roku formou kulturního vystoupení dětí a sportovního odpoledne
- Anonymní dotazník rodičům – písemná forma hodnocení spolupráce rodičů s MŠ, podněty, připomínky
- Spolupráce rodičů ve výtvarné soutěži ke Dni Země
- brožura o MŠ – určená pro rodiče a veřejnost se základními informacemi o MŠ

3. 8. Vzdělávání a podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3. 9. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, které realizuje mateřská škola.

Jestliže se u dítěte projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, jsou mu poskytována podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou školy a zákonnými zástupci dítěte.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitelka školy zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně je realizováno během celého pobytu dítěte v MŠ učitelkou a školní asistentkou.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. Školské poradenské zařízení vydá do 30 dnů zprávu a doporučení za účelem stanovení podpůrných opatření.

K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. K ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně dojde, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí při vzdělávání dítěte asistenta pedagoga, tento pomáhá učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání.

3.10 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a IVP

- Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, které realizuje mateřská škola.
- Jestliže se u dítěte projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, jsou mu poskytována podpůrná opatření prvního stupně
- **Podpůrná opatření prvního stupně**
- Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).
- Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou školy a zákonnými zástupci dítěte.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitelka školy zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně je realizováno během celého pobytu dítěte v MŠ učitelkou.

- **Podpůrná opatření druhého až pátého stupně**

- Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory
- Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. Školské poradenské zařízení vydá do 30 dnů zprávu a doporučení za účelem stanovení podpůrných opatření. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.
- Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.
- Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. K ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně dojde, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí při vzdělávání dítěte asistenta pedagoga, tento pomáhá učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných

3.11 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu. Před jejich zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsoby a kontroly osvojování potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy plánů a učitelky zorganizují společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte, na které je seznámí s vytvořenými plány.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí při vzdělávání dítěte asistenta pedagoga, tento pomáhá učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání.

Jako podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory logopedická intervence pro děti s poruchami řeči. Vzdělávací obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

PODMÍNKY K ZAJIŠTĚNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ 1. stupně

- Zpracování plánu pedagogické podpory
- Pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů
- Materiální podpora se poskytuje podle podmínek školy
- Prostředky pedagogické podpory žáka, zejména didaktické úpravy průběhu vyučování a práce s učivem.

PODMÍNKY K ZAJIŠTĚNÍ PODPORY 2. -5. stupně

- doporučení školského poradenského zařízení,
- pracovník školského poradenského zařízení odpovědný za komunikaci se školou,
- v případě potřeby osoba poskytující škole konzultace z důvodu své odbornosti pro účely vzdělávání nadaných žáků;
- spolupráce s rodinou a případně dalším subjektem pro naplňování podpory žáka (školská zařízení, která se podílejí na vzdělávání žáka),
- zařazení žáka do speciálně pedagogické nebo pedagogické intervenční péče podle skladby obtíží žáka a možností školy organizované školou nebo školskými zařízeními (školní družina, školní klub, středisko volného času, domovy dětí a mládeže).

3.12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme plán pedagogické podpory.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle plánu pedagogické podpory. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

- **Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných**
- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme plán pedagogické podpory.
- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle plánu pedagogické podpory. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání

dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

5. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let je organizačně zajištěno překrýváním směny učitelek po dobu tří hodin.

Zaměstnanci MŠ zastávají velmi významnou pozici, stávají se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Proto těmto dětem zajišťujeme stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

6. Organizace vzdělávání

6.1 Počet tříd a jejich charakteristika

Mateřská škola je s celodenním provozem, nacházejí se v ní dvě věkově smíšené třídy pro děti od 3 do zpravidla 6 let, nejdříve však od 2 let:

1. třída s hygienickou kapacitou 22 dětí, s všeobecně zaměřenou výchovou
2. třída s hygienickou kapacitou 23 dětí, s křesťansky zaměřenou výchovou, zřízena na základě usnesení 50. schůze Městské rady města Třebíče ze dne 14. 8. 1997

6.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Rodiče si mohou při zápisu do MŠ vybrat, kterou ze tříd bude jejich dítě navštěvovat.

Sourozenci jsou přijímáni do stejné třídy, pokud rodiče nezvolí jinou možnost.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek v jedné třídě:

během adaptační doby nově přijatých dětí

v době pobytu dětí venku

v době mimořádných akcí v MŠ (karneval, kulturní akce atd.)

6.3 Přijímací řízení do MŠ Kaštánek

1. Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let, na základě zápisu do MŠ.

2. Ředitelka stanovuje po dohodě se zřizovatelem termín pro podání žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok. Termín je stanoven na období od 2. – 16. května. Žádost si mohou rodiče vyzvednout v MŠ. Ředitelka školy stanoví kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování o přijetí v případě, že počet podaných žádostí překročí stanovenou kapacitu počtu dětí v MŠ.

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020).

Rozhodnutí o přijetí se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam se zveřejňuje na veřejně přístupném místě v MŠ. Rozhodnutí o nepřijetí dítěte do MŠ se vydává do 30 dnů po zápisu.

3. O přijetí (nepřijetí) dítěte rozhoduje ve správním řízení ředitelka školy, a to i na dobu určitou – zkušební dobu 3 měsíců, není-li při zápisu zcela zřejmé, do jaké míry bude dítě schopno přizpůsobit se podmínkám MŠ. Dítě může být do MŠ přijato i v průběhu školního roku, pokud to umožňují kapacitní podmínky školy.

4. K povinnému předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí.

5. Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto ustanovení se nevztahuje na děti přijímané k povinnému předškolnímu vzdělávání.

6. Ředitelka dohodne se zákonným zástupcem dítěte způsob docházky do MŠ a možnost nahlédnutí do spisu v průběhu správního řízení.

7. V MŠ se nachází běžná třída s všeobecným zaměřením a třída s křesťansky zaměřenou výchovou. Rodiče si mohou vybrat, kterou ze tříd bude jejich dítě navštěvovat.

8. Informace o dětech jsou důsledně využívány pouze pro vnitřní potřebu školy, oprávněné orgány státní správy a samosprávy a pro potřebu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím., zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních dat a osobních údajů.

9. Ukončit docházku dítěte do MŠ může ředitelka po předchozím písemném vyrozumění:

- ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení
- v případě, že se dítě bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- zástupce dítěte závažným způsobem opakovaně narušuje provoz MŠ
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v MŠ nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelkou jiný termín úhrady.

6.4 Pravidla organizace individuálního vzdělávání dle § 34b školského zákona

Předškolní vzdělávání je povinné pro dítě, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do MŠ nedochází. Vzdělává se ve spádové mateřské škole, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte.

Zákonný zástupce dítěte může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno bez pravidelné denní docházky do MŠ. Je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází ze školního vzdělávacího programu mateřské školy.

Úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena třetí pondělí v měsíci listopadu od 8.00 do 12.00 hodin, náhradní termín je stanoven na první pondělí

v měsíci prosinci od 8.00 do 12.00 hodin v MŠ. Ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů ve třídě MŠ.

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

7. Charakteristika vzdělávacího programu

7.1 Profilace MŠ

Mateřská škola respektuje názory rodičů na cíl a způsob výchovy jejich dětí a staví na nich svoji nabídku. Navazuje na rodinnou výchovu a hodnoty, které rodina zastává. Rodičům nabízí možnost volby podle výchovného zaměření jednotlivých tříd.

- V běžné třídě s všeobecným zaměřením je dětem nabízena velká škála činností, vedoucích k dosažení kompetencí k všeobecnému rozvoji dítěte předškolního věku **prostřednictvím kreativity a estetického cítění, podporou logického myšlení a ochrany životního prostředí.**
- Druhá ze dvou tříd je kromě všeobecného zaměření obohacena **o křesťanskou výchovu.** Křesťanská výchova prolíná celým výchovným programem a v průběhu celého školního pobytu dítěte v MŠ v odpovídající míře a při dodržování pedagogických zásad. Úkoly obsažené v metodickém materiálu křesťanské výchovy odpovídají chápání dětí 3-6letých. Tuto třídu pro svoje děti mohou zvolit i rodiče, kteří nejsou praktikující křesťané.

Spolupráce a respektování zaměření obou tříd se odráží na kvalitě celkového klimatu školy. Všechny učitelky mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost, pracují jako stmelený a stabilní tým. Mají zájem o svůj další odborný růst a aktivně se vzdělávají.

7.2 Filosofie naší školy – dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Společné pro obě třídy

- rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy
- položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb
- Podporovat různorodou kreativitu a logické myšlení
- Podpora slušného chování
- Úcta k tradicím, kulturním památkám a hodnotám
- Ochrana životního prostředí

pro třídu s křesťansky zaměřenou výchovou

- chápat význam dodržování základních křesťanských hodnot
- prohlubovat osobní vztah k lidem a světu
- přibližovat Boží lásku dětem
- Podpora kreativity a logického myšlení

7.3 Metody a formy vzdělávací práce, prostředky k dosažení cílů

Vzdělávání maximálně přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí a dbáme, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Poskytujeme dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Uplatňujeme situační učení založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních situací, spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby.

Druhy a formy činností, které jsou v mateřské škole realizovány:

činnosti spontánní, řízené, skupinové, individuální, frontální, relaxační, odpočinkové a další aktivity, které tyto činnosti doplňují.

Vzdělávání je uskutečňováno vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Zařazujeme organizační formy: individuální, skupinové, frontální (hromadné).

Specifickou formu představuje nezávazná dětská hra a didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle metodou záměrného, kooperačního a prožitkového učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří i společné akce dětí a rodičů, kamarádů ze ZŠ, výlety, návštěvy kulturních akcí a činnosti, podporující zdravý životní styl – předplavecký výcvik, otužování, cvičení v tělocvičně ZŠ.

Vzdělávání uskutečňujeme ve všech činnostech, které se v průběhu dne vyskytují – volné hry, námětové hry, situační momenty, pohybové a hudebně pohybové hry, využití výtvarných technik, pracovních činností, jazykových chviliek, pohybové aktivity, tvořivá dramatika, komunitní kruh, alternativní metody, experimentální hra, využití počítače při práci s dětmi.

Formy a metody

Využíváme efektivní formy a metody učení, mezi ně patří **metoda prožitkového učení** (která splňuje kritéria nezávazné dětské hry – jejími rysy jsou spontaneita, objevnost, komunikativnost, aktivita a tvořivost dítěte, konkrétnost i celostnost, tzn. zapojení více smyslů dítěte) a **kooperativní učení hrou, situační učení**. Vycházíme z prožívaných životních situací. Významnou roli v procesu učení sehrává **spontánní sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby.

K dětem přistupujeme partnersky, využíváme prvky **partnerské komunikace**, efektivní způsoby komunikace, poskytujeme dětem prostor k vlastnímu vyjádření, nasloucháme jim.

Využívanou metodou je také **metoda kruhu** – ve třídách s dětmi aplikujeme metodu kruhu výukového (pokud dětem něco důležitého sdělujeme), diskusního (nad problémem, kde děti předkládají argumenty a učitelka je moderátorem této diskuze) a komunitního (pomocí něhož rozvíjíme vzájemné vztahy ve třídě a vytváříme soudržnost skupiny, vzájemnou sounáležitost). Zachováváme pravidla **komunitního kruhu**, mj. pravidlo naslouchání, právo nemluvit, pravidlo úcty, diskrétnosti a zachování soukromí.

Podporujeme u dětí **kritické myšlení**, neboť pomáhá přejít od povrchního učení k hloubkovému, k odhalování souvislostí, k porozumění obsahu vzdělávání a k vlastním závěrům. Používáme také tzv. brainstorming, který můžeme charakterizovat jako „burzu nápadů“ – podněcujeme děti k tvůrčímu myšlení ve skupině a hledání nových, kreativních řešení. Výuku provádíme formou projektů, které umožňují témata probírat průřezově.

Dětem nabízíme i další aktivizující výukové metody, zejména **metodu inscenační** (jejímž stoupencem byl i J. A. Komenský), která bývá nazývána také jako hraní rolí, dramatická výchova, interakční hry atd. – jedná se o sociální učení v modelových situacích, v nichž jsou děti samy aktéry předváděných situací a kombinují tak hraní rolí a řešení problémů. Tímto způsobem mohou děti získat nový prožitek, osvojit si adekvátní způsob chování a jednání.

Z výukových metod používáme **metody slovní** – kam patří např. vyprávění, vysvětlování, práce s knihou, rozhovor, dále **metody názorné** – např. přímá pozorování, praktické ukázky, předvádění a **dovednostní – praktické metody** – zastoupené např. napodobováním, manipulací s předměty, experimentováním.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme přípravu třídního programu co do obsahu i prostředků, případně doplňujeme stimulačními programy. Pokud je sestaven individuální vzdělávací program, postupujeme podle něho. Potom volíme potřebám dětí odpovídající vzdělávací metody a prostředky, např. **strukturované učení**. Vždy spolupracujeme s dalšími odborníky (speciální pedagogická centra a pedagogicko-psychologické poradny).

Ve vzdělávání dětí v naší mateřské škole využíváme metodu J. A. Komenského „Škola hrou“, poskytujeme dětem prostředí s dostatkem podnětů k jejich hře a tím aktivnímu rozvoji a učení. Poskytujeme jim odbornou péči, zohledňujeme vývojové předpoklady a možnosti dětí předškolního věku. Ve vzdělávání respektujeme individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí, včetně potřeb specifických. Rozvíjíme osobnost dětí, motivujeme je k dalšímu poznávání a učení, učíme je žít ve společenství ostatních (seznámení s normami a hodnotami touto společností uznávaných a vytváření vlastních postojů).

Vycházíme z přirozeného toku dětských myšlenek a jejich spontánních nápadů, učební aktivity tak probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou si děti na základě vlastní volby a zájmu volí.

Hra je základní činností předškolního dítěte. Hry vyžadují aktivitu při jednání, odrážejí duševní procesy (strategii, logiku, řešení problémů, kreativitu, paměť), podporují komunikaci, simulují sociální procesy (zkoušení nových rolí), obohacují životní zkušenosti, rozvíjejí osobnost, je při nich zábava. Hra umožňuje učení, jehož ústředním bodem je poznávání, objevování, zkoumání. Dětem nabízíme hry funkční (zaměřené na uvědomování si a ovládání vlastního těla a také na senzomotorické funkce), hry manipulační, napodobivé, úlohové, konstruktivní, pohybové a hudebně-pohybové, receptivní, skupinové hry s pravidly atd. a hry didaktické, které jsou

učitelkami vedeny a mají konkrétní didaktický cíl – u dětí pomocí těchto her rozvíjíme např. jazyk, paměť, komunikaci, myšlení, logicko-matematické uvažování, pohyb, ale i tvořivost.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tzv. integrovaných bloků (při volbě těchto bloků vycházíme z bezprostředního života dítěte, témata volíme zajímavá, smysluplná a pro děti užitečná). Ve vzdělávání dětí uplatňujeme činnosti spontánní i řízené, které se snažíme vzájemně provázet pomocí didakticky zacílených činností, které jsou učitelkou přímo nebo nepřímo motivovány, a jsou dětem nabízeny formou denní nabídky činností, ve které jsou vyváženy aktivity spontánní a učení cílené. Tyto činnosti pak probíhají zpravidla v menší skupině dětí nebo individuálně.

Výuka bývá organizována podle aktuálních potřeb a situace ve třídě jako frontální, skupinová a kooperativní, partnerská (spolupráce dvou dětí), individuální a individualizovaná, i jako samostatná práce jednotlivých dětí. Tyto se formy se během dne operativně prolínají. Jsou využívány efektivní formy učení – evokace, uvědomění a reflexe.

7.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, které realizuje mateřská škola.

Jestliže se u dítěte projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, jsou mu poskytována podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou školy a zákonnými zástupci dítěte.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory), doporučí ředitelka školy zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně je realizováno během celého pobytu dítěte v MŠ učitelkou a školní asistentkou.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. Školské poradenské zařízení vydá do 30 dnů zprávu a doporučení za účelem stanovení podpůrných opatření. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. K ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně dojde, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí při vzdělávání dítěte asistenta pedagoga, tento pomáhá učitelce při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme plán pedagogické podpory.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle plánu pedagogické podpory. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

7.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let je organizačně zajištěno překrýváním směny učitelek po dobu tří hodin.

Zaměstnanci MŠ zastávají velmi významnou pozici, stávají se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Proto těmto dětem zajišťujeme stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

8. Vzdělávací obsah

Motto školy:

„Není důležité jen to, co dítě umí, ale také jak se cítí a co prožívá“.

J. A. Komenský

Obsah školního vzdělávacího programu „Hrajeme si spolu“ je uspořádán do jednotlivých integrovaných bloků, které jsou odvozeny ze zvědavosti dětí, přírodních, společenských, kulturních a tradičních situací s nimi spojených. **Bloky jsou pojmenovány podle zaměření a zvědavosti dětí, tak aby je motivovaly – Rytíř, Cestovatel, Přírodovědec, Radovánek, Badatel a Sportovec.**

Podtémata – integrované bloky zasahují všechny oblasti vzdělávání a jsou zpracovány pro celou věkovou skupinu dětí od 3 do 6 let. **Pedagogové je volí z nabídky, přicházejí se svými novými nápady a dávají možnost k zapojení dětí a rodičům dle jejich zájmů a zážitků. Tím dáváme prostor pro kreativitu a logické myšlení.**

Další vzdělávací program je zpracován pro věkovou skupinu dětí od 2 do 3 let. Děti získávají potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávají žádoucí hodnoty a získávají samostatné postoje.

Integrované bloky nabízení mnohostranně pestré nabídky činností intelektových i praktických, mají podobu projektů, které jsou rozpracovány do tematických částí a obsahují konkrétní dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, klíčové kompetence a očekávané výstupy, jež jsou v souladu s RVP PV. Tyto bloky obsahují konkrétní činnosti a vzdělávací záměry, kterými bude učitelka plnit naplánované vzdělávací cíle, odpovídající věkové skupině a individuálním potřebám dětí.

Motivace těchto celků vychází z ročního období, přírodních situací, společenských událostí a každodenní reality, kterou děti prožívají. Děti tak vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

Cíle a obsah našeho ŠVP jsme směřovaly k tomu,

aby naši MŠ opouštěly děti, které budou, pokud možno jedinečné osobnosti a vlastním rozumem, schopné dívat se na svět kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci přizpůsobiví, odvážní a zodpovědní, ochotni nejen přijímat, ale i dávat, takoví, kteří dovedou aktivně čelit problémům, které život přináší.

Školní vzdělávací program je závazný dokument, který představuje sjednocující vzdělávací nabídku mateřské školy, kterou učitelky jednotlivých tříd dotvářejí a rozvíjejí do svých třídních vzdělávacích programů.

8.1 Vnitřní struktura

Školní vzdělávací program „Hrajeme si spolu“ má následující vnitřní strukturu:

- společné vzdělávací cíle pro obě třídy, třída s křesťanským zaměřením navíc své vzdělávací cíle
- společný rámcový obsah (základní nabídka konkrétních činností)
- každá třída má vypracovaný konkrétní třídní vzdělávací program

Způsob zpracování integrovaných bloků na úrovni tříd.

Integrované bloky jsou učitelkami využívány pro zpracování třídních programů ve třídách. Východiskem pro plánování je analýza třídy, týká se konkrétní vzdělávací nabídky, konkrétních vzdělávacích činností, které dětem nabízíme v rámci integrovaných bloků. Dále z analýzy uplynulého období a podmínek školy.

Na přípravě integrovaných bloků se podílejí všechny učitelky, třída s křesťanským zaměřením plánuje navíc svoje integrované bloky. Do procesu plánování se mohou zapojit rodiče – např. formou podnětů na třídních schůzkách.

Integrované bloky jsou realizovány v týdenních či delších blocích se zapracováním aktuálních témat nesených životem doma i v mateřské škole. V každé třídě tak vzniká originální třídní vzdělávací program, který respektuje složení dětí ve třídě, možnosti spolupráce s rodiči a samotné možnosti učitelek, včetně respektu ke školnímu vzdělávacímu programu.

Třídní vzdělávací program zahrnuje filosofii třídy, hlavní vzdělávací záměry, principy třídního vzdělávacího programu. Je realizován do jednotlivých témat vycházejících z ročních období a do dílčích měsíčních a týdenních bloků.

Třídní vzdělávací programy se vyhodnocují formou hospitace, na pedagogických poradách a písemně.

8. 2. Hlavní cíle PV a vzdělávací oblasti

Pro jasnou strukturu je vytvořeno schéma pěti stěžejních vzdělávacích oblastí.

Jedná se pouze o nezbytnou strukturu, kterou potřebujeme pro zpracování celého projektu, ale v praxi není možné s dětmi pracovat striktně dle této struktury a naplňovat cíle pouze jedné oblasti. Aby byly naplňovány cíle RVP, musí docházet k vzájemnému prolínání všech vzdělávacích oblastí:

biologické
psychologické
interpersonální
sociálně-kulturní
enviromentální

Dítě a jeho tělo – rozvíjení pohybových a manipulačních dovedností dítěte, sebeobslužné činnosti, zlepšování tělesné zdatnosti, vytváření zdravých životních návyků a postojů.

Dítě a jeho psychika — podporování psychické zdatnosti a odolnosti dítěte, rozvíjení intelektu, řeči a jazyka, poznávacích funkcí, jeho citů i vůle, stejně jako sebepojetí, kreativita, sebevyjádření, rozvoj vzdělávacích dovedností, povzbuzování v dalším rozvíjení, poznávání a učení.

Dítě a ten druhý – utváření vztahů k jiným dětem a dospělým, kultivování vzájemné komunikace, prosociální chování, pohoda mezilidských vztahů.

Dítě a společnost – schopnost žít ve společenství s ostatními lidmi, respektovat pravidla soužití, přijímat materiální a duchovní hodnoty, seznamovat se se světem kultury a umění, společenská pohoda ve svém sociálním prostředí.

Dítě a svět – základní povědomí o okolním světě a jeho dění, odhadování rizik, bezpečné chování, povědomí o vlivu člověka na životní prostředí, základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte.

Cíle jednotlivých oblastí **integrujeme do širších tematických celků**, čímž je naplňován požadavek integrovaného vzdělávání.

Jednotlivé vzdělávací oblasti:

1. Pohyb, sport, zdraví, cvičíme
2. Komunikace, řeč, jazyk, slovo
3. Myšlení, seznamování, poznávání
4. Estetika, umění, krása, tvoření
5. Činnosti, praktika, co už dokážu, ekologie

K rozvíjení dětí v těchto oblastech využíváme denní pohybové hry, cvičení, taneční průpravu a hudební činnosti, zpěv a instrumentální činnosti, kreslení, malování, modelování a další výtvarné činnosti, četbu, vyprávění, dramatizaci, poslech, samostatný mluvní projev dětí atd. Ústřední činností dětí zůstává hra, která je provází celý den, prolíná se všemi činnostmi a je jí věnována mimořádná pozornost.

Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence činností a občanské

Z čeho vycházíme:

- z analýzy současného výchozího stavu
- z analýzy uplynulého období
- z podmínek školy
- z požadavků zřizovatele a ostatních partnerů
- z požadavků rodičovské veřejnosti
- z potřeb a přání dětí
- z reálných možností
- z představ zaměstnanců
- z platné legislativy

Uváděné tematické celky jsou pro pedagogy pouze inspirující. Pedagogové si mohou volit vlastní témata, která vychází z aktuálních podmínek. Vlastním výběrem se dává prostor pro kreativitu.

Integrovaný blok	Tematický celek obě třídy	Třída s křesťanským zaměřením
RYTÍŘ	Jdu do školky	Začínáme společně
RADOVÁNEK	Mám nové kamarády	Pomáháme si
PŘÍRODOVĚDEC	Společně tvoříme pravidla	Co je správné a co špatné
SPORTOVEC	Jak chutná podzim	Sv. Václav
BADATEL	Změny v přírodě	Od zrníčka ke chlebu
	Stromy a keře	Podzimní děkování
	Život v lese a na poli	Společně poznáváme svět
	Počasí je na draka	Nejsem na světě sám
	Chci být zdravý	Koloběh života
	Mých pět smyslů	Sv. Martin
	Ráno, poledne, večer	
	Dlouhý, široký a ...	Přichází Advent
	Mikuláš	Učíme se rozdělit
	Přicházejí po špičkách	Svatý Mikuláš
	Vánoce a dárky	Obdarovávání
	Tři králové	Tři králové
	Jak běží čas	Modlitba
	Dopravní prostředky	Cesty a křižovatky – Desatero
	Co vypráví semafor	
	Sportujeme	Hromnice
	Padá sníh	Předsevzetí
	Řemesla	Popeleční středa
	Co se, z čeho vyrábí	Postní doba
	Masopust	Masopust
	Svět pohádek	Co dělá člověka člověkem
	Rádi čteme	Kříž vypravuje
	Příchod jara	
	Půjdu k zápisu	Svátky nového života
	Malujeme vajíčka	Chci dělat radost
	Planeta Země	Nenápadná krása
	Cesty tam a zpět	Hřej, sluníčko, hřej
	Všechno kvete	Maminka
	Moje maminka	Naše rodina
	Na našem dvoře	Děkujeme za rodiče
	Zvířata v ZOO	
	Školka plná zábavy	Umíme se radovat
	Od pramínku k moři	Požehnání na cestu
	Těšíme se na prázdniny	
	Cestujeme, poznáváme	Hrajeme si spolu

8.3. Integrované bloky

Rytíř

Charakteristika integrovaného bloku:

Základem morálky mezi lidmi je koncepce dobra. Mravní výchova je celoživotní proces, jehož základy se pokládají v dětství a dospívání, a směřuje k výchově charakteru a vůle a vychovanosti člověka. V mateřské škole si klademe za cíl rozvíjet elementární mravní jednání na návykovém základě (pravidla slušného chování) a pěstování schopnosti empatie.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- **v oblasti biologické:** rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti, vhodné chování podporující zdraví, bezpečí a pohody své i ostatních +9
- **v oblasti psychologické:** podporování duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti dítěte, rozvíjení komunikace, poznávání sebe sama – sebepojetí, citění, navazování citových vztahů, ovládání, vůle, rozvíjení mravního vnímání a citění. Seznámení se se způsoby ochrany bezpečí, kde v případě potřeby hledat pomoc.
- **interpersonální oblast:** utváření vztahů k jiným dětem i dospělým, prosociální chování, ohleduplnost, empatie, bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování. Obezřetné chování, ochrana, schopnost požádat (a poskytnout) pomoc (pro sebe i pro jiné).
- **v oblasti sociálně-kulturní:** vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, život ve společnosti, pravidla soužití s ostatními, rozvíjení základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, autonomní chování, schopnost přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládání jeho změn. Utváření si představ o společenských normách – co je v souladu s nimi a co proti nim a chovat se podle těchto představ. Odmítání společensky nežádoucího chování (umět říci ne).
- **v oblasti environmentální:** přiměřené a bezpečné chování ve školce i v okolí

Získávané kompetence**Kompetence k učení**

Učí se s chutí, je zvědavý. Hledá nové informace. Klade otázky, umí vyhledat odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, že věcné a uvážlivé řešení je výhodou, nebojí se chybovat.

Komunikativní kompetence

Dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knihy, encyklopedie, telefon, PC, IT apod.)

Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

Kompetence sociální a personální

Je schopno chápat, že lidé jsou různí a snaží se být tolerantní k jejich odlišnostem.

Chápe, že nespravedlivost, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou.

Kompetence činnosti a občanské

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu a že se svým chováním podílí a ovlivňuje prostředí, v jakém žije.

Dbá na osobní zdraví i zdraví druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí.

Některé očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Dítě a jeho tělo – pohyb, sport, zdraví, cvičíme:

- uvědomovat si svoje tělo, snažit se o pěknou chůzi se správným držením
- orientovat se v prostoru
- umět střídat postoje a polohy, chůzi a běh, reagovat na signál
- odbourávat strach a ostych z nezvyklých situací a poloh
- zvládat běh s jednoduchým pravidlem (honička, běh na krátkou vzdálenost)
- procvičovat druhy lezení a stoupání
- využívat míče formou podávání a pohazování
- využívat nástroje ke koordinaci a plynulosti pohybu
- zdolávat překážkovou dráhu několika přeskoky nízkých překážek za sebou
- procvičovat skoky z místa i s rozběhem
- sportovat pro zdraví a snažit se vyhnout úrazu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smys
- spojovat časové vztahy s pravidelnými činnostmi
- stříhat a vytrhávat -jemná motorika

Dítě a jeho psychika – myšlení, komunikace, řeč, jazyk, slovo:

- reagovat na otázky, vést dialog
- umět vyjadřovat svoje potřeby, přání, svůj zážitek
- odstraňovat ostych při komunikaci
- pojmenovávat předměty a jevy, jejich nápadné znaky a jednoduché vlastnosti
- vnímat správnou výslovnost, rozvíjet slovní zásobu
- zdokonalovat ovládání dechu a mluvidel
- vyjadřovat své zážitky, touhy
- vést k aktivizaci a rozšiřování slovní zásoby
- postupně chápat a pojmenovávat jednání hrdinů z pohádek
- rozlišovat tvary a barvy, pravou a levou stranu
- všímat si vlastností předmětů, porovnávat tvar, velikost, barvu, umístění v prostoru

Dítě a ten druhý – myšlení, seznamování, poznávání:

- postupně se seznamovat a znát prostředí MŠ a jeho okolí
- navazovat kontakty s dětmi a dospělými
- znát své jméno, příjmení, značku, bydliště
- respektovat pravidla, kterými se řídíme
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ničení tvorby
- je schopno vyřídit vzkaz, zformulovat odpověď

Dítě a společnost – estetika, umění, krása, tvoření:

- učit se naslouchat hudbě
- umět zpívat některé lidové písně

- spojovat pohyb s hudbou
- upevňovat základní pěvecké návyky – dýchání, správné nasazení tónu, zpěv na znamení
- rozlišovat charakter hudby – veselá, smutná, taneční, pochodová
- naslouchat i hudbu klasickou
- vytleskávat rytmus na lidová říkadla a rozpočítadla
- hrát si s barevnou skvrnou – roztírat, rozfoukávat, pohybem papíru měnit tvar
- používat i další výtvarné techniky
- míchat barvy, umí pokrýt celou plochu výkresu
- zvládat techniku otiskování přírodnin
- tvarovat z modelovací hlíny, seznamovat se s jejími vlastnostmi
- dramatizovat jednoduchý známý děj
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět – co už dokážu, jak chráním přírodu:

- podílet se na drobných přípravách a úklidových pracích
- pracovat s různými materiály
- podílet se na podzimním úklidu zahrady
- třídit odpad
- zajímat se o přírodu a její ochranu
- vyhledávat řešení při tvoření se stavebnicemi
- samostatně tvořit z přírodnin
- uklízet po činnosti, udržovat své místo v pořádku
- prohlubovat si poznatky o volně žijících zvířatech
- respektovat a prožívat jevy v přírodě
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, seznamování s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- ekologicky motivované herní aktivity
- vnímat rozmanitost různých národů, kultur, kontinentů – začlenění dětí cizinců
- získat vědomosti o svém bydlišti, městě, zemi, kontinentu
- získávání vědomostí o celé planetě
- pracovat s mapou, globusem encyklopediemi

Přírodovědec

(environmentální výchova)

Charakteristika integrovaného bloku:

Výhodou naší mateřské školy je, že umožňuje bezprostřední soužití s přírodou, která nás obklopuje. Během celého roku tak pozorujeme a prožíváme její proměny. Okolí MŠ je rozlehlé, členité, osázené stromy. Vedle školky se nachází městský park – poznáváme tak různé ekosystémy.

Environmentální výchova v mateřské škole má těžiště v elementárním poznávání životního prostředí (zejména přírody), v utváření vztahů k němu i v rozvíjení základních dovedností a návyků péče o životní prostředí. Děti jsou seznamovány se vzájemnou podmíněností živé a neživé přírody. Při pochopení těchto souvislostí by měly být děti vedeny k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, ekologicky šetrnému životnímu stylu a jednání.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- **biologická oblast:** rozvíjení a užívání všech smyslů, získání povědomí o významu aktivního pohybu v přírodě a o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- **psychologická oblast:** poznávací schopnosti a funkce (vnímání, poznávací city), představivost, tvořivost, myšlenkové operace (pojmové myšlení, rozvoj paměti a pozornosti), jazyk a řeč – vyjadřování, rozvoj slovní zásoby, vůle – sebeovládání, schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňování vlastní situace
- **interpersonální oblast:** dodržování dohodnutých pravidel chování v přírodě
- **sociálně-kulturní oblast:** rozvíjení základních kulturně společenských postojů a návyků, vytvoření základů aktivních postojů ke světu a životu
- **environmentální oblast:** založení elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění, řádu, rozmanitosti a různorodosti světa přírody, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvoření základů pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, včetně rozvoje úcty k životu ve všech jeho formách, péče o okolní životní prostředí

Získávané kompetence

Kompetence k učení

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, dokončí započatou práci, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

Kompetence k řešení problémů

Aktivně se zajímá o dění kolem sebe. Snaží se podílet na řešení problému, umí vyhledat pomoc dospělého. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Kompetence komunikativní

Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Řečovým projevem samostatně vyjadřuje své myšlenky a pocity, reaguje na slyšené, je schopno porozumět se s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

Kompetence činnostní a občanské

Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevášnivost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Některé očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Dítě a jeho tělo – pohyb, sport, zdraví, cvičíme:

- pracovat s různým materiálem
- využívat textil při vytváření jednoduchých předmětů, kompozic
- samostatně skládat jednoduché a náročnější tvary z papíru
- provádět grafomotorická cvičení
- pracovat s různým materiálem
- střídat chůzi a běh, zrychlovat podle pokynů, plynule přecházet z chůze do běhu a naopak,
- střídat chůzi a chůzi poskočnou, běh a běh poskočný v daném rytmu
- dodržovat změnu směru běhu, provádět správné zátočky během i jednotlivě ve dvojicích
- umět chytat míč koulejíci se po šikmé ploše
- překonávat strach z nezvyklých poloh, být obratný a pohotový při akrobatických cvičeních
- zvládat výskok s rozběhem na překážku a výskok s dosažením na zavěšený předmět

Dítě a jeho psychika – myšlení, komunikace, řeč, jazyk, slovo:

- správně vyslovovat a dýchat
- učit se nová slova a aktivně je využívat
- vyprávět krátký příběh
- rytmizovat vytleskaná slova a slabiky
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavovat
- sluchově vnímat a rozlišovat hlásku na začátku slova i jeho konci, provádět analýzu
- a syntézu slov
- dbát na dramatickou správnost při reprodukci, dramatizaci
- správně vyslovovat téměř všechny hlásky a hláskové skupiny
- rozlišovat intenzitu a délku zvuků a tónů
- v souvislém řečovém projevu používat i rozvinuté věty, umět v dialogu klást otázky
- pomocí obrázků a hádanek řešit problém
- dramaticky dořešit nedokončený příběh
- rozlišovat intenzitu a délku trvání zvuků a tónů
- správně dýchat při řeči, pěkně a kultivovaně přednést báseň
- samostatně reprodukovat a dramatizovat pohádku
- dramaticky vyjádřit námět zadaný učitelkou

Dítě a ten druhý – myšlení, seznamování, poznávání:

- chápat, že svět má svůj řád, že se mění a vyvíjí
- zajímat se o své okolí
- užívat své smysly k poznávání, vyprávět o svých zkušenostech
- umět rozlišovat reálný svět od smyšleného
- chovat se přirozeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití

- znát význam rodiny, rodinné vztahy

Dítě a společnost – estetika, umění, krása, tvoření:

- vyjadřovat hudbu pohybem
- umět dokreslit a obkreslit, graficky napodobit tvar
- zvládnout kreslit, malovat, modelovat
- pohybově reagovat na dirigentská gesta, poznat známé písně a následně zazpívat
- rytmizovat a melodizovat slovní skupiny, říkadla, uplatňovat ozvěnové a dialogové hry
- členitěji znázorňovat dějové situace, postavy a věci v prostoru i objemu
- uplatnit vlastní vztah k barvě, volit charakteristické barvy pro danou situaci
- zpívat písně na zvukomalebné slabiky, umět si část melodie jen představit
- vytvářet přede hry, mezihry a dohry, při hře rytmických a melodických doprovodů
- umět uplatnit v hudebně pohybových hrách další taneční prvky

Dítě a svět – co už dokážu, jak chráním přírodu:

- umět spoluvytvářet pohodu prostředí, dbát o pořádek a čistotu
- zvládnout jednoduché praktické činnosti, které se v MŠ opakují
- manipulovat s malými i velkými tvary
- využívat textil při vytváření jednoduchých předmětů, kompozic
- pracovat s různým materiálem
- pochopit roli každého jednotlivce ve společnosti, potřebu se podle ní chovat
- ohodnotit práci a úsilí rodičů
- rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- mít elementární povědomí o tom, že svět přírody má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný
- rozvíjet úctu k životu ve všech formách
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji
- a neustálých změnách
- samostatně provádět složitější operace s konstruktivními stavebnicemi i podle návodu
- samostatně pracovat s přírodninami při vytváření drobných předmětů, dárků

Radovánek

(tradice, zvyky, oslavy)

Charakteristika integrovaného bloku:

Během celého roku se v mateřské škole setkáváme s různými příležitostmi k radovánkám (karneval, zahradní slavnost) a oslavám (Den matek, Den dětí, Loučení s předškoláky) i s obdobími svátků (Adventní čas, Vánoce, Velikonoce). Toto aktuální dění se promítá i do vzdělávací nabídky. Děti jsou seznamovány s lidovými tradicemi, zvyky, světem národní kultury a hodnot. Posilujeme mezilidské vztahy, těšíme se z hezkých a příjemných prožitků, kultivujeme vnímání, podporujeme osobní pohodu i pohodu prostředí.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- **v oblasti biologické:** rozvíjení smyslového vnímání, dovednosti důležité k podpoře osobní pohody, pohody prostředí
- **v oblasti psychologické:** rozvíjení dovedností vyjádření svých pocitů, dojmů a prožitků, rozvíjení a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- **v oblasti interpersonální:** rozvíjení mezilidských vztahů, ohleduplnost, citlivost
- **v oblasti sociálně-kulturní:** poznávání pravidel v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané. Vytváření aktivních postojů k životu, kultuře, rozvíjení dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat. Rozvíjení společenského a estetického vkusu.
- **v oblasti environmentální:** vytváření povědomí o širším přírodním, společenském a kulturním prostředí a vytváření pozitivního vztahu k němu

Získávané kompetence

Kompetence k učení

Soustředěně poslouchá, pozoruje a všímá si souvislostí. Získané zkušenosti uplatňuje v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit. Zpřesňuje si početní představy.

Kompetence komunikativní

Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Komunikuje v celých větách, průběžně doplňuje slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Kompetence činnostní a občanské

Je zdravě sebevědomý a o svém jednání samostatně rozhoduje.

Některé očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Dítě a jeho tělo – pohyb, sport, zdraví, cvičíme:

- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- znát různé polohy těla, umět své tělo ovládat, udržovat rovnováhu
- umět se plazit po břiše po rovné i šikmé ploše
- neohrožovat zdraví, bezpečí a pohodu svou i druhých
- skákat vpřed, vzad, do dálky
- přelézat, podlézat a prolézat několik za sebou stojících různě vysokých překážek
- zvládat seskoky z vyšší roviny bez pomoci na měkkou podložku
- vyjadřovat charakter hudby, její dynamiku
- zvládat běh za vedoucím dítětem i určených směrem volně v prostoru, orientovat v prostoru
- házet lehkým předmětem na cíl a do dálky horním obloukem
- samostatně skládat jednoduché a náročnější tvary z papíru
- provádět grafomotorická cvičení

Dítě a jeho psychika – myšlení, komunikace, řeč, jazyk, slovo:

- umět naslouchat a soustředit se na text
- správně dýchat a vyslovovat
- zdokonalovat myšlenkové operace
- vyprávět a popisovat činnost
- pamatovat si text
- zdokonalovat mluvní projev, vyjadřování a komunikační dovednosti
- rozlišovat poezii a prózu
- chápat jednoduché přirovnání a hádanky
- používat básně nebo rým ve vhodné situaci
- zvládat určení hlásky na začátku slova
- učit se nová slova a aktivně je používá
- vyjadřovat své pocity, dojmy a prožitky
- vyjádřit příběh podle obrázků

Dítě a ten druhý – myšlení, seznamování, poznávání:

- chápat hlavní pojmy týkající se základních křesťanských svátků
- poznávat dobu minulou, seznamovat se s lidovými zvyky a tradicemi
- vnímat a prožívat zvláštní chvíle
- porovnávat předměty, označovat rozměry a tvar v různých stupních
- soustředěně pozorovat, zkoumat a objevovat
- prožívat společně s ostatními lidové zvyky a tradice
- prožívat a projevovat radost

- domýšlet důsledky svého jednání a chování

Dítě a společnost – estetika, umění, krása, tvoření:

- zacházet s knihou
- vyjadřovat svoje pocity a prožitky i hudbou a pohybem
- využívat hudební dovednosti
- zpívat a rytmitizovat
- naznačovat jednání postav kresbou
- využívat při tvoření všechny smysly
- vnímat lidové tradice
- vyjadřovat svou představivost
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
- projevovat zájem o knížky, sledovat divadlo
- malovat, kreslit a roztírat barvu

Dítě a svět – co už dokážu, jak chráním přírodu:

- uplatňovat fantazii při výzdobě třídy a vánočního stromčku
- procvičovat správné pracovní návyky při stříhání a lepení
- rozvíjet jemnou a hrubou motoriku
- uklízet po činnosti
- pracovat samostatně
- objevovat netradiční a kombinované výtvarné činnosti
- vyrábět hračky pro kamarády
- tvarovat materiál ze základního tvaru koule
- spolupracovat při úklidu a výzdobě třídy
- upevňovat si techniku stříhání a vystřihování
- stavět ze sněhu, z písku
- pracovat s rozličnými materiály

Cestovatel

Charakteristika integrovaného bloku:

Cestovatel seznamuje děti se světem v širších souvislostech – počínaje nejbližším okolím a konče globálním dosahem (od naší mateřské školy přes město, okolí města a kraj až po srozumitelné reálie o naší republice, Evropě, světadílech i k planetě Zemi). Dětem umožňujeme podnětnou účast na sledovaných událostech ve městě, návštěvy některých institucí, výlety do blízkého okolí. Seznamujeme se s pestrostí světa (exotická zvířata v ZOO, různé národy, jazyky). Zařazujeme aktivity na téma dopravy, bezpečného chování v silničním provozu.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- **biologická oblast:** osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- **psychologická oblast:** rozvíjení řečových a jazykových, komunikativních dovedností – domlouvání se slovy i gesty, chápání prostorových a elementární časových pojmů
- **interpersonální oblast:** rovnost všech lidí navzdory vzhledu, chování, pochopení, že osobní odlišnosti jsou přirozené. Navazování komunikace, překonávání studu
- **sociálně-kulturní oblast:** vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, tolerance k odlišnostem a jedinečným, seznámení s existencí jiných jazyků
- **environmentální oblast:** vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi. Rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se změnám podmínek vnějšího prostředí. Poznávání jiných kultur.

Získávané kompetence

Kompetence k učení

Má základní poznatky o zákonitostech dění ve světě, který jej obklopuje. Klade otázky, hledá odpovědi, je aktivní k dění kolem sebe, umí zhodnotit, co zvládlo. Má základní poznatky o světě lidí, orientuje se v prostředí, v kterém žije.

Kompetence k řešení problémů

Využívá vlastní zkušenost a kreativitu při řešení problémů. Snaží se samostatně přemýšlet a rozhodovat se v různých situacích.

Kompetence komunikativní

Při dorozumívání s okolím využívá spisovnou a srozumitelnou řeč. Komunikuje s okolím pokud možno bez zábran.

Kompetence sociální a personální

Respektuje dohodnutá pravidla chování a jednání ve skupině, řídí se základními pravidly společenského chování. Je citlivý a ohleduplný k ostatním, rozpozná nevhodné chování.

Kompetence činnostní a občanské

Cítí zodpovědnost za své jednání a svá rozhodnutí. Ve hře, práci, učení je schopno uplatnit vlastní smysl pro povinnost. Je elementárně připraveno na život v multikulturní společnosti.

Některé očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Dítě a jeho tělo – pohyb, sport, zdraví, cvičíme:

- správně provádět házení větším míčem obouruč ve vzpažení, umět chytat míč po odrazu od
- stříhat, skládat papír, lepit, malovat a kreslit
- rozvíjet grafomotorické dovednosti
- provádět výstupy a sestupy na přiměřené nářadí
- zvládat skok do dálky z místa i s rozběhem, přeskakovat nízké překážky
- zvládat vybíhání z dané mety určeným směrem, dobře se orientovat v prostoru

Dítě a jeho psychika – myšlení, komunikace, řeč, jazyk, slovo:

- dramatizovat prostřednictvím maňásku vhodné literární předlohy
- rozlišovat poezii a prózu na konkrétních textech
- reprodukovat text pohádky, posuzovat vlastnosti postav
- aktivně používat všechny druhy slov
- hovořit bezprostředně, srozumitelně, plynule a samostatně

Dítě a ten druhý – myšlení, seznamování, poznávání:

- znát místo kde žije, jeho významné historické památky
- soužití s vrstevníky cizinci
- chápat rozdílnost barvy pleti
- různé tradice ve světě – představení apod.

Dítě a společnost – estetika, umění, krása, tvoření:

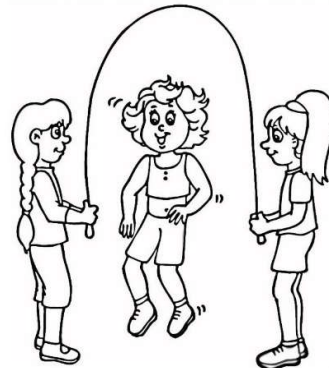
- samostatně zazpívat lidové písničky
- poznat písně se stejnou hudební charakteristikou, podobným obsahem, stejným melodickým postupem
- přirozeně a radostně prožívat hudebně pohybový projev
- ovládat další grafické techniky

Dítě a svět – co už dokážu, jak chráním přírodu:

- skládat papír podle slovní instrukce
- doplňovat přírodní a jiný materiál výtvarným zásahem
- využívat různé materiály k výtvarnému zpracování

Sportovec

(pohyb, tělo, zdraví)

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti v předškolním věku procházejí růstem a neurosvalovým vývojem, je tedy důležité věnovat náležitou pozornost jejich stimulaci a podpoře zdravého rozvíjení tělesné zdatnosti, pohybovým i manipulačním dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům. Činnosti lokomoční, pohybové, manipulační, zdravotně zaměřené cvičení, psychomotorické hry, současně v nich budujeme sportovní fair play chování. Nedílnou součástí tvoří činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a aktivity směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků, stejně jako činnosti směřující k prevenci úrazů. Nezapomínáme ani na aktivity relaxační, odpočinkové, které zajišťují zdravou atmosféru a pohodu prostředí.

Tělesná výchova a výchova ke zdraví v mateřské škole vychází z nejaktuálnější definice lidského zdraví, která za jeho podstatu považuje vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život, a proto motivace k zdravému životnímu postoji patří mezi priority vzdělávání. Cílem je vytváření žádoucích postojů a aktivní uplatňování činností podporujících zdraví v každodenním životě (zdravá výživa, hygiena, aktivní pohyb, rozlišování toho, co je zdravé a co zdraví ohrožuje).

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- **biologická oblast:** rozvíjení pohybových dovedností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, pohybových dovedností, prostorové orientace, rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si poznatků o těle a dovedností důležitých k podpoře zdraví, vytváření zdravých životních návyků a postojů
- **psychologická oblast:** poznávání sebe sama. Získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti, získávání schopnosti sebeovládání, záměrného řízení svého chování a ovlivňování vlastní situace.
- **interpersonální oblast:** respektování pravidel, organizace hry, kooperativní dovednosti
- **sociálně-kulturní oblast:** vzájemná komunikace, domluva, dodržování pravidel hry, spravedlivé jednání, hra „fair play“
- **environmentální oblast:** uvědomování si nebezpečí, se kterým se může během svých aktivit setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

Kompetence k učení

Učí se odhadnout své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů

Aktivně se zajímá o dění kolem sebe. Snaží se podílet na řešení problému, umí vyhledat pomoc dospělého, umí najít svá řešení.

Kompetence komunikativní

Řečovým projevem samostatně vyjadřuje své myšlenky a pocity, reaguje na slyšené, je schopno dorozumět se s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

Kompetence činnostní a občanské

Je zdravě sebevědomý a o svém jednání samostatně rozhoduje.

Zná důsledky svého jednání, je citlivý k druhým, pozná ubližování, nespravedlnost, adekvátně reaguje.

Dbá na osobní zdraví i zdraví druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí.

Některé očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

Dítě a jeho tělo – pohyb, sport, zdraví, cvičíme:

- zvládat turistickou chůzi na delší vzdálenosti, zdolávat přírodní překážky
- vylézat a slézat na přiměřené nářadí, zvládnout skluz dolů i seskok
- udržet rovnováhu s krátkou výdrží
- rozlišovat, co tělu prospívá a co škodí
- znát základní sporty
- rozvíjet svou fyzickou a psychickou zdatnost
- házet na cíl i do dálky horním obloukem
- střídat postoje a polohy těla, různé druhy chůze a běhu
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- zvládat dobře lézt, běhat a skákat přes překážky v různém terénu
- orientovat se v prostoru, umět chodit po šikmé a zvýšené ploše
- chytat míč po odrazu od země
- střídat chůzi a běh spolu s vyjádřením změn melodie a dynamiky hudby
- zvládat dobře lézt, běhat a skákat přes překážky v různém terénu
- orientovat se v prostoru, umět chodit po šikmé a zvýšené ploše

Dítě a jeho psychika – myšlení, komunikace, řeč, jazyk, slovo:

- dramatizovat prostřednictvím maňásku vhodné literární předlohy
- reprodukovat text pohádky, posuzovat vlastnosti postav
- aktivně používat všechny druhy slov
- hovořit bezprostředně, srozumitelně, plynule a samostatně
- a další
- soustředit se na činnost

Dítě a ten druhý – myšlení, seznamování, poznávání:

- nebát se seznámit, komunikovat při pohybových hrách
- chápat pravidla hry, umět vyjádřit svůj názor
- nepodvádět, hrát fair play
- umět prohrávat

Dítě a společnost – estetika, umění, krásy, tvoření:

- samostatně zaspívat
- poznat písně se stejnou hudební charakteristikou, podobným obsahem, stejným melodickým postupem
- přirozeně a radostně prožívat hudebně pohybový projev
- ovládat další grafické techniky
- umět vyjádřit hudbu pohybem
- rozeznat veselou, vážnou hudbu, přidat pohybové vyjádření
- naučit se tančit s hudbou

Dítě a svět – co už dokážu, jak chráním přírodu:

- podílet se na drobných přípravách a úklidových pracích
- pracovat s různými materiály
- třídit odpad
- zajímat se o přírodu a její ochranu
- vyhledávat řešení při tvoření se stavebnicemi
- samostatně tvořit z přírodnin
- uklízet po činnosti, udržovat své místo v pořádku
- respektovat a prožívat jevy v přírodě
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, seznamování s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- ekologicky motivované herní aktivity
- vnímat rozmanitost různých národů, kultur, kontinentů – začlenění dětí cizinců
- pracovat s mapou, globusem encyklopediemi

8.4 Vzdělávací program pro děti od dvou do tří let

Vzdělávací program pro děti od dvou do tří let je postaven na principech:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem
- prostředí přizpůsobeném dětem od dvou do tří let – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dětí - výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let
- pomůcky, hračky a materiál pro děti dvou do tří let
- podmínky pro sebeobsluhu – přístup k dětským záchodkům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování
- odpočinkový koutek v pokojíčku, ve třídách

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnosti při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku, samostatnosti u jídla, uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla, při mytí (namydlit se a opláchnout si ruce, samostatně si zajít na záchod), samostatného používání kapesníku, samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v udávaném tempu, při říkadlech, slalom, překračování nízkých překážek), chůze po schodech nahoru bez držení, běhu (maximální doba běhu 20 vteřin, běh na smluvený signál), skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku z výšky i z dálky), natahování se pro různé předměty, přelézání, podlézání a lezení na žebřík- žebřiny s oporou, válení sudů, kolébka (předcházení kotoulu), chůze po kladině, výstup na překážku a sestup z překážky, houpání na laně, podávání a házení lehkých předmětů, přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše, posílání předmětů
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie, seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda – přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, navlékání)
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou, v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech, napodobení ptáka, stříšky, prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička), protahování paží, krčení, protřepávání, pérování v kolenou)

- zařazování jednoduchých rytmických pohybů paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou), taneční improvizace na dětskou hudbu, jednoduché tanečky, cval vpřed koník), hra na dětské hudební nástroje, rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehmusbní povahy, poznávání některých hudebních nástrojů, poznávání písni podle melodie, zařazování hry na nástroje, zpívat písni malého rozsahu, spojování zpěvu s rytmickým doprovodem, zařazování říkadel a popěvků, jednoduché pohybové hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chodit ze schodů a do schodů
- překonávat vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- stát na jedné noze
- navlékat korálky
- napodobovat vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- znát a pojmenovat viditelné části těla, projevovat samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývat v závislosti na režimu dne

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj řečového srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- hra a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- *artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- prohlížení a „čtení“ knížek a leporel
- sledování děje jednoduché scénky
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv – přiměřeně věku
- komentování zážitků, co dítě slyšelo nebo zhlédlo

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku, rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění, dodržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislosti v napodobivé hře
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry
- hra a praktické úkoly procvičující orientaci v prostoru
- námětové hra a činnosti
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápat pojmy
- rozlišovat v množině maximálně 3 prvků
- chápat, že pomocí obrázků může vyjádřit něco konkrétního
- dokázat formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát

Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- postupné získávání citové samostatnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- činnosti zajišťující spokojenost a radost

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory
- znát své jméno i příjmení, pohlaví, svou značku

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu, učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití, učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost, pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi, dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost, posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi

- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými

Vzdělávací nabídka (co pedagog nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- dialog při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku, spolupracovat s ostatními
- snažit se dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
- navazovat a udržovat dětská přátelství

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- poznávání pravidel společenského soužití
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- hry na povolání
- účast dětí na kulturních akcích

Očekávané výstupy (co zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- dodržovat pravidla her a jiných činností

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka, co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávání, co k čemu slouží, vědět, co kam patří
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- dokázat jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel
- orientovat se v prostoru školky i na zahradě, znát stálé místo předmětů ve školce
- znát některé dopravní prostředky
- mít povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...)
- poznat objekty na obrázku
- poznávat a správně označit některé druhy ovoce a zeleniny
- poznávat a správně označit některá zvířata

8.5. Logopedická prevence

Vzhledem k tomu, že v posledních letech přibývá dětí, které mají opožděný či vadný vývoj řeči, rozhodla se naše MŠ zabývat se touto problematikou ve zvýšené míře a vytvořila podmínky k péči o děti s narušenou komunikační schopností.

Cíl logopedické prevence:

- rozvoj jazykových dovedností u dětí s nerovnoměrným vývojem komunikačních schopností
- předcházení poruchám komunikačních schopností
- podpora správného řečového projevu

Frekvence:

- pravidelné každodenní jazykové chvilky s celou skupinou dětí

Metody řečové podpory:

- dechová a fonační cvičení
- artikulační cvičení pro rozvoj motoriky mluvidel, fixace a automatizace vyvozených hlásek
- procvičování – rozvoj fonemického sluchu
- rytmizace, zaměřené na koordinaci hrubé motoriky, jemné motoriky a grafomotoriky
- intonační hry a cvičení zaměřené na ovládání intenzity, délky a výšky hlasu
- napodobování zvuků zvířat, dopravních prostředků, věcí
- vnímání zvukové shodnosti či rozdílnosti posledních slabik, tvoření a vyhledávání rýmů
- hry se slovy – rozklad vět na slova, slova na slabiky: analýza a syntéza, rozlišování délky a počtu slabik, grafický záznam
- rozvoj porozumění řeči a souvislého vyjadřování se zaměřením na gramatickou stavbu jazyka
- komentování zážitků, vedení rozhovorů, vyprávění, reprodukce
- popis předmětů, obrázků, děje, situací, činností

Logopedickou prevenci provádí učitelka MŠ – logopedická asistentka, absolventka programu: Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – Primární logopedická prevence. Vzdělávací program byl akreditován MŠMT v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pod č. j.: MSMT – 10651/2016-1-359

8. 6. Vzdělávání cizinců

Vzdělání je založeno na zásadách rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání. K předškolnímu vzdělávání a ke školským službám jsou přijímány v souladu s § 20 odst. 1 písm. d) školského zákona děti, cizinců z ostatních zemí, pokud mají právo pobytu na území České republiky na dobu delší než 90 dnů, popřípadě pokud jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu, azylanty, osobami požívajícími doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami požívajícími dočasné ochrany, pokud prokáží nejpozději při zahájení vzdělávání nebo poskytování školských služeb oprávněnost svého pobytu na území České republiky.

Samotný příchod dítěte do nového společenství mateřské školy je pro ně velmi náročný. Kromě toho každá kultura má svá pravidla např. při pozdravu, v komunikaci, při vedení rozhovoru, při stolování apod. Pro dítě není jednoduché se v prostředí orientovat. Zejména v počátku docházky do mateřské školy věnujeme proto těmto dětem intenzivní a individuální citlivou péči.

Dlouhodoběji se zaměříme na přizpůsobení se kultuře prostředí MŠ, dennímu programu, osvojování si řeči a získávání dalších poznatků a dovedností, které dítě potřebuje a bude potřebovat i nadále, až mateřskou školu opustí.

Pravidla vzdělávání dětí cizinců

Jednoduchá komunikace (s rodiči i dětmi)

- užívat co nejjednodušší slova, věty a slovní spojení
- mluvit pomalu, ale plynule, jasně a konkrétně (nemusíme slabikovat a křičet, používat infinitivy, o to hůř nám bude rozumět)
- vyvarovat se zdvořilosti, složitého stupňování, komplikovaných souvětí a výrazů
- používat gesta, vnímat mimoslovní komunikaci
- kontrolovat, zda nám skutečně rozumí, nespokojit se s pouhým kývnutím hlavy,
- u rodičů zjistit, zda nemají ve svém okolí někoho, kdo lépe rozumí česky nebo kdo je jim ochotný v případě nedorozumění pomoci (sousedka, člověk z komunity), popřípadě kontaktovat střediska, která mohou zajistit tlumočníka
- pakliže potřebujeme rodiče o něčem důležitém informovat, popř. potřebujeme, aby sami něco zařídili, pokusíme se nejen záležitost vysvětlit, ale také zapsat

Citlivá motivace

- motivovat rodiče i děti tak, aby věděli, že jazykovou bariéru lze překonat a že problém je řešitelný

- dát jim najevo svůj zájem
- zjistit motivaci a možnosti rodičů pomáhat dětem v učení se českému jazyku

Komplexní přístup k výuce českého jazyka

rozvoj řeči přirozenou nápodobou, komunikací, prostřednictvím her a nejrůznějších činností, pomocí jednoduchých cvičení, metodami a formami, které respektují všechny hlavní zásady vzdělávací práce s dětmi předškolního věku (formulované v RVP PV). Nabídka vhodných aktivit se neomezuje pouze na oblast rozvoje řeči, ale týká se i rozvoje jemné motoriky, poznávacích schopností a funkcí (pozornosti, paměti), myšlení a vytváření pojmů (časových, prostorových, číselných, matematických), seznamování se symbolikou apod., neboť toto vše spolu velmi těsně souvisí. Konkrétně se jedná o následující oblasti:

1. Motorika (jemná motorika, grafomotorika)
2. Sluchové vnímání (diferenciace, paměť, analýza, syntéza, vnímání a reprodukce rytmu, melodie řeči)
3. Zrakové vnímání
4. Početní představy
5. Pravolevá a prostorová orientace, orientace v čase
6. Řeč, myšlení, paměť

Podpora dítěte v jednotlivých stádiích výuky druhého jazyka

Začínáme s tím, co už dítě umí, začínáme pomalu, rozvíjíme komunikaci, poskytneme bezpečná místa, necháme pomáhat i české děti, zvyšujeme očekávání, používáme opakování, mluvíme o tom, co je teď a tady, doladuje sdělení, zajišťujeme inkluzi.

Zásady práce při vzdělávání cizinců

Zásady k rozvíjení sluchového vnímání:

- při rozvíjení sluchového vnímání se zaměřujeme na nácvik naslouchání, cvičení sluchové orientace, sluchové paměti, rozlišování, analýzy, syntézy, vnímání a reprodukování rytmu (vytleskávání)
- uvědomujeme si, že obtíže ve sluchovém vnímání se mohou negativně promítat i do výslovnosti a následně do písemného projevu

Zásady k rozvíjení zrakového vnímání:

- postupujeme v souladu s tím, že dítě dříve vnímá celek, teprve potom části a detaily
- postupujeme od konkrétních předmětů a manipulace s nimi k jejich znázornění (obrázkům)
- na abstraktní tvary a symboly (geometrické tvary, tvary připomínající písmena, ale i vlastní písmena) se zaměřujeme později
- vždy vycházíme z dané úrovně zrakového vnímání konkrétního dítěte – volíme taková cvičení, která nebudou pro dítě příliš náročná nebo naopak velmi jednoduchá, měla by však být pro dítě splnitelná

2022–2026

- důležité je dostatek povzbuzení a pochvaly, zvláště pak tehdy, podaří-li se dítěti porozumět
- při porovnávání a třídění začínáme dvěma předměty, postupně jejich počet rozšiřujeme

Čemu se dítě učí:

- hledat stejné znaky, vyhledávat předměty podle velikosti, barvy, tvaru, materiálu apod. (velký míč, červená autíčka, předměty ze dřeva, vyhledání největší boty, nejdelšího provázku apod.)
- porovnávat předměty (např. větší, menší, zasouvat předměty do kostek s příslušnými výřezy)
- poznávat předměty poslepu (podle tvaru, materiálu apod.)
- třídit předměty podle výše uvedených vlastností (malá a velká autíčka, barevné kolíčky)
- hledat odlišné znaky (v řadě stejných předmětů či obrázků vyhledat ten, který se liší (např. mezi knoflíky je jedna fazole, mezi kočičkami jedna bez vousů, mezi autíčky jedoucimi jedním směrem jedno jedoucí opačně apod.)
- porovnávat dva dějové obrázky, hledat rozdíly, řadit obrázky podle děje
- skládat obrázky (rozstříhané na pravidelné části, později nepravidelné, nejprve dvě, později více částí), nejprve podle předlohy, později podle obrysu apod.
- doplňovat chybějící části obrázků (dolepovat, dokreslovat apod.)

8.7. Vzdělávací a kulturní akce

• Divadelní představení	průběžně
• Koncerty – Národní dům, ZUŠ	průběžně
• Muzeum – tematické besedy, výstavy	průběžně
• Návštěva dopravního hřiště ve Speciální MŠ, Třebíč	podzim, jaro
• Mikulášská besídka s nadílkou – pro děti a rodiče	prosinec
• Posezení u vánočního stromečku	prosinec
• Společné tvoření rodičů a dětí	prosinec a duben
• Výtvarné soutěže, výstavy	průběžně
• Návštěva knihovny	březen
• Plavecký výcvik předškolních dětí	duben–červen
• Oslava MDD – karneval, vystoupení kouzelníka	červen
• Dům dětí – cesta pohádkovým lesem	červen
• Keramická dílna – ZŠ TGM	průběžně
• Rozloučení se školáky	červen
• Výlet	červen
• Kurz pro předškolní děti	průběžně
• Výstava dětských prací v kostele sv. Martina	jaro
• Výstava dětských prací v děts. oddělení knihovny	průběžně
• Besedy s policií, hasiči	jaro
• Sběr papíru	podzim, jaro
• Návštěva výstavy v Alternáturu-Třebíč, Borovina	jaro

8. 8. Spolupráce s ostatními institucemi

spolupráce se základní školou

- Usilujeme o součinnost se základní školou, aby tím pomohla vytvářet podmínky pro nestresující, plynulý přechod dětí z MŠ do 1. ročníku ZŠ
- Navazujeme spolupráci především s učiteli 1. třídy ZŠ a zajišťujeme jejich účast na setkání s rodiči před zápisem dětí do ZŠ
- Iniciujeme širší spolupráci se ZŠ, např. návštěvy ve vyučování, společné sportovní a kulturní akce, účast na soutěžích apod.

začlenění MŠ do života města

- Respektujeme Město Třebíč jako zřizovatele v souladu s odpovídajícími právními vztahy
- Posilujeme kulturní i společenské tradice ve městě, hlásíme se k nim a rozvíjíme je
- Vůči zřizovateli dostatečně prezentujeme svoje potřeby a návrhy řešení
- Hledáme spolupráci s organizacemi a osobnostmi mimo školu i mimo okruh školství – Farnost kostela Sv. Martina, Centrum lidové kultury, Policie, Záchranáři, ZUŠ, Knihovna, DDM, Muzeum, Plavecká škola, MKS a jiné

Spolupráce se ZUŠ Třebíč

- Návštěvy v ZUŠ

Spolupráce s Městskou knihovnou

- Návštěvy knihovny
- Pořádání výstav prací dětí

Spolupráce s Městskou policií Třebíč

- Preventivní programy

Spolupráce s farností sv. Martina

- Pravidelné katecheze v MŠ

Spolupráce s farností Jejkov

- Tříkrálová katecheze
- Velikonoční katecheze

Spolupráce s výtvarníky, spisovateli, herci, malíři apod.

- MŠ spolupracuje s řadou uměleckých profesí. Spolupráce je plánována s ohledem na aktuální témata.

Spolupráce s poradenskými zařízeními

- MŠ spolupracuje se Speciálním poradenským centrem Jihlava a Třebíč a s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Třebíči.

Logopedická prevence logopedkou

- V rámci logopedické péče spolupracujeme individuálně s logopedy dětí.

Spolupráce s komunitním centrem Moravia

- Mezigenerační setkání

Spolupráce s Centrem tradiční lidové kultury

- Účast na vzdělávacím programu Vánoce
- Účast na vzdělávacím programu Masopust

Spolupráce s organizací Mezi námi

- Návštěva čtecí babičky
- Výstavy dětských prací a fotografií ve spolupráci napříč generacemi

9. Evaluační systém

Vnitřní a vnější evaluace zajišťuje sledování a vyhodnocování činnosti školy a jejich zpětné využití pro další zkvalitnění práce naší MŠ.

Vnější evaluace

Vnější evaluační procesy informují o tom, jak na danou problematiku nahlíží a také jak jsou spokojeni spoluúčastníci MŠ – rodiče, děti, odborní spolupracovníci, zřizovatel, ČŠI, sponzoři a další.

Vnitřní evaluace

Při procesu evaluace systematicky shromažďujeme informace, provádíme jejich analýzu podle předem daných pravidel, jejichž cílem je ověřovat a zlepšovat kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu a jeho výsledků.

9. 1. Oblasti evaluace

- Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP – vzhledem k zaměstnancům a dětem.
- Průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP.
- Průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP, optimalizace.
- Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek vhodné psychohygieny, organizace a provoz školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí) – zápisy do zpráv BOZP, do hospitačních záznamů.
- Sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců – hospitační záznamy.
- Sledování a hodnocení účinnosti speciálních programů.
- Průběžná analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce – pedagogové (průběžná hodnocení pedagog. činností, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí) – záznamy provádí učitelka do ŠVP.
- Individuální pedagogická diagnostika.
- Průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů uč. A jejich zpětné využití – zápisy do sešitu kontrol, řešení problematiky na pedagog. poradách.
- Průběžné hodnocení (evaluace) vzdělávacího procesu školy – hodnocení učitelek, hodnocení ředitelky, porovnávání vzhledem k plánovaným záměrům, zápis do knihy porad.
- Závěrečné (pololetní a roční) hodnocení vzdělávacího procesu v MŠ – porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli ŠVP a s cíli RVP.
- Sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky.
- Hodnocení vlastní práce (ředitelka).
- Kontroly dodržování vnitřních norem školy, vnitřního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně.
- Kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace.
- Kontroly hospodárného a efektivního používání čistících prostředků.
- Vlastní hodnocení školy – 1x za rok.

9.2. Prostředky evaluace

Rozhovor, diskuse, pozorování, opakované pozorování, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza programů, projektů, dotazníky, ankety.

Zdroje informací:

Děti, rodiče, pedagogové, provozní zaměstnanci MŠ, spolupracující odborníci, partneři školy, zřizovatel, ZŠ, ZUŠ, zprávy ČŠI, dokumentace školy, kronika, fotografie.

Výstupy evaluace:

Analýzy, grafy, evaluační zprávy, průběžné zprávy, vlastní hodnocení školy, navrhovaná opatření vyplývající ze zjištění.

9. 3. Odpovědnost zaměstnanců

Evaluace ředitelky MŠ:

- probíhá na úrovni celé školy
- ze získaných poznatků vyvozuje odpovídající závěry pro vlastní práci, pro práci pedagogického sboru i jeho jednotlivých členů

Evaluace pedagogů školy:

- jako tým nebo jednotlivě na úrovni třídy
- sledují a posuzují účinnost vzdělávacího programu
- monitorují, kontrolují a hodnotí podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje
- ze získaných poznatků vyvozují závěry pro další postup

Evaluace správních zaměstnanců školy:

- jsou zapojeni do některých částí evaluace, např. podmínky vzdělávání

Ředitelka MŠ odpovídá:

za sběr dat

vyhodnocování

plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti

9. 4 Časový plán

Kdy budeme evaluovat:

- když chceme zjistit, jak jsme úspěšní či neúspěšní, v čem a proč
- když potřebujeme zjistit, jak se nám daří naplňovat stanovené cíle a konkrétní plánované úkoly
- když potřebujeme vyřešit problém, který lze podle předem daných kritérií porovnat
- když chceme něco zlepšit, zkvalitnit
- operativně vždy, kdy je to třeba

ŠVP – Hrajeme si spolu

2022–2026

Plán evaluace podmínek, procesů a výsledků vzdělávání MŠ Kaštánek

	I. fáze evaluace Sběr informací			II. a III. fáze evaluace Analýza informací a plán kroků do budoucna
Co budeme vyhodnocovat?	Jak S pomocí jakých nástrojů budeme sbírat informace o jevu, který vyhodnocujeme?	Jak často Budeme provádět sběr informací?	Kdo bude za sběr informací zodpovědný?	Kdo a kdy Provede rozbor nasbíraných informací a stanoví plán kroků do budoucna?
Projekt školy – dlouhodobé cíle	analýza	ročně	řed + uč	řed + uč srpen
TVP	analýza, dotazník pro rodiče, sebehodnocení	pololetně	řed + uč	řed + uč leden, srpen
Krátkodobé cíle MŠ	analýza	ročně	řed + uč	řed + uč srpen
Dílčí projekty – tematické části	analýza, kontrolní a hospitační činnost,	vždy po ukončení tematické části	řed + uč	řed + uč
Nadstandardní aktivity MŠ	analýza s dětmi, rodiči	průběžně	řed + uč	řed + uč srpen
Činnosti, které v MŠ probíhají	analýza	průběžně	řed + uč	řed + uč srpen
Podmínky školy	dotazník	ročně	všichni zaměstnanci	všichni zaměstnanci srpen
Výsledky, kterých MŠ dosahuje	analýza, záznamy o dětech, kontrolní a hospitační činnost, dotazník pro rodiče	operativně vždy, kdy je potřeba, ročně	řed + uč	řed + uč srpen
Spolupráce s rodiči	dotazník, rozhovory, diskuse	ročně	řed + uč	řed + uč srpen
Spolupráce se ZŠ, ZUŠ a ostatními institucemi	analýza, rozhovory	ročně	řed + uč	řed + uč srpen
Autoevaluace vlastní výchovně vzdělávací činnosti	dotazník	ročně	řed + uč	řed + uč červen
Autoevaluace úrovně vlastní práce – provozní zaměst.	rozhovor	ročně	provozní zaměstnanci	řed. + provoz. zaměst. červen

Seznam příloh

Školní řád MŠ

Provozní řád

Organizační řád

Minimální preventivní program

Směrnice k primární prevenci sociálně patologických jevů

Podmínky pro řízení

Podmínky personální

Plán spolupráce MŠ

